

ідеологічна політика та інформаційно-просвітницька робота щодо значення соціальної відповідальності, її користі та необхідності для суспільства; формування держаного фонду та залучення коштів місцевих бюджетів для паритетного фінансування соціальних проектів запроваджених приватними бізнес-структурами; надання різноманітних податкових пільг та формування заходів морального стимулювання для підприємців, що вклали кошти у соціально значимі проекти; запровадження на національному рівні обов'язкової соціальної звітності, необхідної підприємствам для котирування акцій на фондових біржах, участі у державних тендерах, отримання певних ліцензій тощо.

Список використаних джерел:

1. Волинець У. А. Дослідження моделей соціальної відповідальності / У. А. Волинець // Вісник Львівського національного аграрного університету : економіка АПК. – 2013. – № 20(1). – С. 117–123.
2. Волошин Р.В. Особливості впровадження концепції соціальної відповідальності бізнесу в Україні / Р.В. Волошин, І.В. Черевко // Інноваційна економіка. – 2012. – №7. – С. 62-64.
3. Колосок А. М. Критерії оцінки соціальної відповідальності бізнесу / А. М. Колосок // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – 2013. - №5(254)– с.78-82.
4. Смовженко Т. С. Корпоративна соціальна відповідальність / Т. С. Смовженко, Кузнецова А. Я. – К. : УБС НБУ, 2010. – 314 с.
5. Drucker P. F. The new meaning of corporate social responsibility / Drucker P. F. // California Management Review. – 1984. – №26(2). – P. 53–63.

Михайлевський М., студент
Науковий керівник: Шостак Л.В., к.е.н., доцент
кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності
підприємства Східноєвропейського національного
університету ім. Лесі Українки, м.Луцьк, Україна

РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОГО МАЛОГО БІЗНЕСУ

В даний час про розвиток малого бізнесу в Україні говорять дуже багато, але реальних зрушень, щоб допомогти цій галузі економіки розвиватися – не передбачається. Адже саме малі підприємства забезпечують засобами для існування значну частину населення, і сприяють стабілізації обстановки в суспільстві. На сьогодні, малий бізнес в Україні можна сміливо назвати органічною частиною структури економіки. Він дає змогу збільшити кількість робочих місць, встановлює власний асортимент товару і цінову політику. Важливим є фактор дослідження особливостей розвитку бізнесу в Україні та напрямків використання закордонного досвіду для покращення діяльності малого бізнесу.

Бізнес є складовою частиною розвинутої економіки. Він повинен виконувати ряд функцій, які дозволяють економіці гармонійно розвиватися.

Підприємці, організовуючи свій бізнес, йдуть на ризик заради отримання прибутку і самореалізації. Результатом таких зусиль є нові малі компанії, які впроваджують та освоюють самі передові технології, перетворюють ідеї в продукти реального сектора економіки.

В ринковій економіці малий бізнес виступає в ролі основного сектора, який визначає темпи економічного зростання валового національного продукту [2, с. 15]. Всі розвинені держави активно підтримують малий бізнес, так як від нього залежить структура і якість ВВП. Малий бізнес вдвічі більше освоює нововведення. Для багатьох жителів країн СНД цікавить такий факт: у багатьох країнах малі підприємства беруть участь в експорті продукції. До того ж досить високі показники активності експорту:

- Німеччина – 40%;
- Нідерланди – 40 %;
- Італія – 25 %;
- США – 15 %;
- Японія – 15 %.

На жаль, як на території СНД так і в Україні малий бізнес досить молодий. Поки його перспективи вельми песимістичні. У нашому пострадянському просторі великий і середній бізнеси тісно пов'язані з владою. Причому настільки тісно, що вже не зрозуміти де бізнесмен, а де чиновник [2, с. 16]. Але завдяки сучасним методам поширення інформації про підприємницькі ідеї, кожен день поповнюються ряди підприємців. А в найближчому майбутньому разом із зростанням малих підприємств розвинеється соціальна економіка в країнах СНД. Адже в Україні багато ресурсів і працьовитих людей, яким просто потрібна інформація про бізнес для планування дій.

Ринкова економіка найбільш ефективна з розвиненим малим бізнесом. З малим бізнесом ринок більш ефективний. Малі підприємства більш динамічні, вони швидше і ефективніше реагують на зміни внутрішнього ринку, як в період зростання, так і в кризові часи. Малий бізнес часто грає роль інструменту для зменшення диспропорцій на окремих товарних ринках [5, с. 52].

Створення нових робочих місць, розвиток добросовісної конкуренції, швидке насичення ринку товарами та послугами, впровадження інновацій, все це відбувається на внутрішньому ринку держави завдяки малому бізнесу. Саме ринковий тип економіки є найбільш ефективним для всіх держав. Досліджуючи ринкову економіку можна виділити такі переваги як:

- раціональне використання виробничих ресурсів.
- узгодженість інтересів ринкових суб'єктів.
- реалізація підприємницького потенціалу.
- реалізація гнучкого структурного не елементарного засновника ринкового середовища.
- свобода ринкового вибору і демократизація.
- динамізм і добросовісна конкуренція.

Тому малому бізнесу належить місце головного сектора економіки для забезпечення надійності, ефективності та гнучкості внутрішнього ринку країни. Важливо відзначити, що від внутрішнього ринку, в першу чергу залежить соціально-економічний розвиток кожної держави. Таким чином, без малого бізнесу суспільство та економіка не мають можливості не тільки розвиватися, а й існувати [6, с. 211].

Розглядаючи функціонування малого бізнесу у стабільній ринковій економіці, слід підкреслити його переваги:

1. Малий бізнес приносить вагомий внесок у формуванні природного конкурентного середовища. Конкуренція відображає змагання між господарськими елементами, стимулюючи виробництво і якість товарів для задоволення потреб споживачів. Самостійна діяльність не має суттєвого впливу на загальні правила і умови обігу товарів на ринку.

2. Швидка реакція на зміни кон'юнктури ринку надає ринковій економіці гнучкість і стійкість. Дана перевага особливо необхідна в сучасних ринкових умовах при індивідуалізації та диференціації споживчого попиту, активного зростання номенклатури товарів і послуг.

3. Малий бізнес сприяє прискореному впровадженню технічних і комерційних інноваційних ідей. Всі учасники даного сектора працюють в умовах добросовісної конкуренції на свій ризик, з метою отримання прибутку. Крім створення великої кількості робочих місць малим бізнесом активно вирішується проблема зайнятості громадян при циклічних спадах і структурних зрушеннях економічного стану держави. Отже, підсумуємо переваги малого бізнесу:

- вплив на ослаблення монополії;
- швидке насичення ринку товарами і послугами;
- оперативна результативність і окупність витрат;
- мобілізація самостійної ініціативи господарського суб'єкта;
- основа дрібнотоварного виробництва;
- високі адаптаційні властивості науково-технічного прогресу;
- активне впровадження інновацій;
- створення значної кількості додаткових робочих місць;
- основа для формування середнього класу.

Соціальна роль малого бізнесу посилюється позитивним впливом підприємницького класу на суспільство.

Потрібно сказати, що без малого бізнесу неможливо уявити велике виробництво. І цьому існує цілий ряд причин:

- забезпечення трудовими місцями;
- оптимізація кількості різних витрат і інвестицій в мінімальні терміни;
- гарантія отримання додаткового доходу як позабюджетним, так і бюджетним державним фондам;
- нормалізує використання різних ресурсів, або відходів, що надходять від великих підприємств;
- своєрідна гарантія стабільності у зв'язку з формуванням середнього класу за допомогою малого бізнесу.

Одним з головних недоліків малого бізнесу в Україні є його нерівний розподіл по країні. В основному мале підприємництво поширене в Києві, Харкові, Одесі. Можна говорити про те, що надання підтримки і проведення відповідних програм сприяння розвитку малого бізнесу, могло б істотно вплинути на оптимізацію функціонування промисловості та суспільної політики.

На жаль, на сьогоднішній день в Україні поступово розвивається удушення малого бізнесу. Однією з головних проблем розвитку бізнесу в Україні є те, чому держава вирішує, що тільки великі фабрики і заводи здатні випускати сучасну та якісну продукцію паралельно блокуючи і дискримінуючи можливості розвитку невеликих підприємницьких структур. Спільно розвиваючи малу підприємницьку діяльність, підприємець має можливість посилити всі переваги даного економічного сектора. Вони допоможуть підірвати монополію і розвинути соціально-економічне середовище сприятливе для розвитку суспільства. Тому, найважливішу ціль яку потрібно вирішити у встановленні бізнесу в Україні – це реагування на зміни в економіці держави та відповідне впровадження заходів для подолання наявних проблем у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Азьмук Н. А. Управління розвитком малого підприємництва на регіональному рівні: дис. канд. екон. наук. - К. : КНЕУ, 2003. - 212 с.
2. Архипова О. В. Анализ провалов государства и провалов рынка в сравнительной форме. / О. В. Архипова // Вестник Челябинского государственного университета. - 2010. - № 27(208): сер.: Экономика. - Вып. 29. - С. 14–17.
3. Біломістний О. М. Особливості кредитування діяльності малих підприємств на сучасному етапі розвитку економіки України / О. М. Біломістний // Вісник Університету банківської справи НБУ. - 2010. - № 1(7). - С. 90–93.
4. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / С. Варналій. - К. : Т-во «Знання», 2001. - 277 с.
5. Гринюк А. Перспективи розвитку малого бізнесу крізь призму доступності кредитних ресурсів. / А. Гринюк // Вісник НБУ. - 2010. - № 1. - С. 52–53.
6. Єпіфанова І. М. Основні аспекти розвитку малого бізнесу в Україні / І. М. Єпіфанова // Труды Одесского политехнического университета. - 2009. - № 1(31). - С. 211–215.
7. Кондратюк Т. Державна політика підтримки малого бізнесу: зміст і механізм реалізації / Т. Кондратюк // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. - 2001. - № 4. - С. 111-118.
7. Національна економіка: підручник / П. В. Круш, С. О. Тульчинська, М. В. Шашина та ін.; за ред. П. В. Круша. - 2-ге вид. - К. : Каравела, 2008. - 428 с.